

## ՄՏԱԾՈՒՄ՝ ՆԱԽԱՄԱՐԴՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մերք ալ ձեզի մտածումովս կ'այցելեմ,  
 Նախամարդեր առաջին,  
 Որ նորածաղ բնութեան մեջ,  
 Անտառի խիս շուքերուն տակ ծրարած  
 Կամ ջուրերու եզերքն ի վար խմբովին,  
 Ձեր մարդկային գոյութեան  
 Նախաշունչն անխեղատակ ու մրթին  
 Դուք համակերպ՝ դարե՛ր, դարե՛ր ապրեցաք ...

Օ՛ ձեր պայքարն քնդդեմ վայրի բնութեան,  
 Խուրթերուն դեմ, վրձանգներուն մահալի,  
 Յանձն կեանքին՝ ձեր մահառո՛ւմն աննահանջ  
 Եւ ձեր ձգտումն անըկուն՝  
 Դոյամարտի մշտական մե՛ծ օրհնքին:  
 Եւ ձեռքերու հանճարին  
 Բացած հունե՛րն իմաստուն՝  
 Դեպի գալի՛քն ապագայ՝  
 Ըսեղծագործ, ազնւագոյն ապրումին:

Մինչ այդ՝ որքա՛ն ջրայտանք,  
 Ինչքա՛ն պայքար տարերուն դեմ անողոք,  
 Սովին, մութին, ցուրտերուն  
 Դեմ ի՛նչ պայքար անընդուն ...:  
 Ձեր ախորժակը կիսովին յաղեցած՝  
 Արեւին ու վերջալոյսի շողերուն  
 Մե՛ջն խալ որսի, որսացման  
 Կը տեսներ հետք գազնի ...  
 Ի՛նչ գերբնական յեղաշրջմամբ բանիմաց  
 Կը լքեիք անխոն բընագոյր վայրի  
 Ու Բառսէն դարերուն՝  
 Դուք մե՛զ համար անվարան,  
 Սիրոյ, գութի, արդարութեան ու խղճի  
 Սահմաններուն ա՛լ մարդկօրէն կ'երթայիք ...

Նախահայրե՛ր առաջին,  
 Դեռ կը փնտռեմ ես ձեր հետքերը անցեալ  
 Քարայրներու եւ ժայռերու բացումներին,  
 Բաւիղներուն մէջ մրուայլ: ...  
 Ու կը մընամ երազիս՝  
 Ձեր արուեստին դեմ հարսար ...  
 Ձեր ձեռքերով փորագրի  
 Վայրի ձուլի, ձիւրու  
 Ձեր գրծագիր պատկերներուն դեմ ապշած ...:

Կարծես հիմա վիհերէն ինձ կը հասնին  
 Կոկորդալիս նիչ ու վայրեն գայրոյրի,  
 Արձագանգները ձեր վանկին նախնական:  
 Ինձ կը բլբլ քե կը տեսնեմ վերջապէս  
 Կայծարերու հարուածէն

Յառնող բոցերն առաջին  
 Եւ կրակին կենսապարզել ուժին դեմ  
 Ձեր խելայեղ խրախնա՜նքն,  
 Ուրախութեան պա՛րն հուժկու՛  
 Լոյսերո՛ւն դեմ, ջերմութեան դեմ ցնձագին ...  
 Թերեւս շանքին անեղաժողի հարուածէն  
 Ու երկիւղէն երկրասասան ամպրոպին՝  
 Աղօթքի մը նախնական,  
 Քերքըւածի մ'առաջին  
 Դու՛մ հիւսեցիք լա՛րն հնչուն ...  
 Մարեցիք մը լուսազեղ քուփին դեմ,  
 Ծաղիկներու քովանքին դեմ հոսեւան  
 Ձեր ակնարկները տարօրէն հիացիկ,  
 Արբեցումով լիացան ...:  
 Մինչ նախամայրը, պահապա՛նը կեանքին,  
 Լեցուց գութով մ'անսահման  
 Աչքերուն մէջ իր մանկիկին նորագարբ  
 Անուշուրբունն իր ժպիտին խոհական ...:

\* \* \*

Ու նեղ բացուածքին ձեր նրկուկներուն  
 Դու՛մ որ աստիճան շողը գիտեցիք  
 Լուսնակ գիշերներ,  
 Դու՛մ որ երկինքի տարն այդ նիւթեղէն  
 Պաշտեցիք իբրեւ հո՛ւն նակատագրի,  
 Ա՛չքն ասուածներու,  
 Կրնայի՞ք խորհիլ, ո՛վ նախահայրեր,  
 Որ դարե՛ր յետոյ քունորդի՛քը ձեր  
 Ամբարած մըքին դարերու խորքէն  
 Փշրանք առ փշրանք  
 Փորձառու ամեն քայլ ու գիտելիք  
 Յնութեան մէջ լեցուած  
 Առեղծուած, գաղտնիք,  
 Ու լուսաբանած ծալքեր մթաւօղ,  
 Միջաստեղային հունին մէջ պարփակ  
 Ճառագայթ, հիւլէ, ջերմոյժ, օդալիք,  
 Իրե՛նք իսկ ձեռքով — ո՛վ հրաշալիք —  
 Աստիճան ձեռակերտ  
 Պիտ՝ արձակէին  
 Դեպի վե՛ր, երկի՛նք ...:

\* \* \*

Բայց դո՛ւմ, ո՛վ նախկին  
 Մեր նախահայրեր,  
 Մեզմէ աւելի հաւտ ու երջանիկ,  
 Մեզմէ աւելի ապահով չեի՞ք:

Փարիզ

ՄԱՌԻ ԱԹՄԱՃԵԱՆ